

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๓๖

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๒๕ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ผมขออนุญาตเปิดการประชุมนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ผมเพิ่งไปสัมภาษณ์มา ๒ ช่อง
ช่อง ๙ กับช่อง ๑๐ ของรัฐสภา อาจารย์ชาติชายไปประชุมอะไรกับใครครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านจะให้ตามไหมครับ ท่านอาจารย์ชาติชาย
มาแล้ว แต่เห็นไปดูเรื่องเอกสารที่จะใช้วันพรุ่งนี้ครับ

ประธาน : ไม่เป็นไรครับ อยากจะให้มาแล้วว่าวันพรุ่งนี้เราตกลงทำกันอย่างไร
เริ่มเวลาก็ไม่งครับ คุณนาถะมีกำหนดการวันพรุ่งนี้ไหมครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : เวลา ๙ โมงทำพิธีเปิดครับ

ประธาน : เวลา ๙ โมงที่โรงแรมมิราเคิล คุณนาถะครับ เราเบิกค่าธรรมเนียม
ของกรรมการเอาไปให้นักเรียนโรงเรียนวัดช่างเหล็กได้ไหมครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ ก็ต้องใช้เงินรับรองประจำตำแหน่งของ
ท่านประธานครับ

ประธาน : ได้ใช้ไหมครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ได้ครับ

ประธาน : เบิกไปสัก ๒๐,๐๐๐ บาทไปให้เขา เขาอุตส่าห์เดินทางมากัน วันพรุ่งนี้
เขาจะต้องไปแสดง ไม่ต้องให้เขาเซ็นรับใช้ไหม ผมเซ็นรับเฉย ๆ ได้ใช้ไหมครับ เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : พอได้เห็นท่านประธานถามถึงอาจารย์ชาติชาย
ก่อนอาจารย์จะเดินไปประชุมอาจารย์ฝากให้ผมจัดการอยู่เรื่องสองเรื่องครับ แล้วก็คิดว่าอยากจะ
เรียนรายงานท่านประธานและที่ประชุมครับ คืออาจารย์ชาติชายบอกว่าวันนี้ที่ประชุมกัน
ทางกระทรวงมหาดไทยอยากให้ กรธ. เป็นคนกำหนดไปเลยว่าหัวข้อที่ใช้ในการอบรม ครู ข ครู ค
จะเป็นอะไรบ้าง คือแรกเริ่มตอนที่คุยกันเมื่อคราวที่แล้วทางกระทรวงมหาดไทยบอกว่า
เขาจะปล่อยให้ ครู ก ไปออกแบบเอง แต่ว่าฟังดูเหมือนกับพอเห็นรายชื่อ ครู ก แล้วเขาก็
ชักไม่ค่อยมั่นใจเท่าไร เขาก็เลยจะให้เราเป็นคน pick up ตัวหัวข้อขึ้นมาว่าจะอบรมอะไรบ้าง

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เท่าที่หารือกับอาจารย์ชาติชาย ก่อนอาจารย์จะเดินออกไป ก็ตกลงกันอย่างนี้ว่ามันจะเป็น one day workshop นะครับ ก็คือตอนเช้ากรณีของครู ข ก็จะพูดถึงคำอธิบายสาระสำคัญ เป็น ๑๐ เรื่องที่น่ารู้ในเอกสารเล่มที่เป็น infographics เล่มนี้นะครับ แล้วก็ตอนบ่ายก็จะ ไขข้อข้องใจก็คือเอาตัวข้อข้องใจที่มีอยู่ ถ้าเขาจะถามอะไรเรามีใน ๒๐ กว่าข้อ อันนั้นเอาเป็น อันที่คอยตอบ หรือว่าถ้าเขาไม่ถามก็ค่อยขยายความเอกสารที่เรามีอยู่แล้ว นั่นคือกรณีของครู ข กรณีของครู ค อาจารย์ก็คุยกันว่าน่าจะหยิบเอาสัก ๕ เรื่องจาก ๑๐ เรื่อง เพราะว่าครู ข คงจะมีเรื่องที่เขา ๑. ความสามารถในการที่จะรับข้อมูล แล้วก็ความสนใจคงจะมีจำกัดลงไปอีก ผมได้หารือ พอดีนั่งใกล้กับท่านวิระแล้วก็ท่านอาจารย์อุดม ก็เลยได้หารือกันว่าถ้าจะเลือก ๕ ข้อ จาก ๑๐ ข้อจะเป็นอะไรบ้างก็เลยเลือกออกมาว่า อันที่ ๑ คือเรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ อันที่ ๒ ก็คือเรื่องหน้าที่ รัฐมีหน้าที่ทำให้สิทธิเป็นจริงโดยเน้นเรื่องการศึกษา สาธารณสุข แล้วก็การช่วยเหลือเกษตรกร หัวข้อถัดไปก็คือเรื่องการปราบโกงอย่างจริงจัง ถัดไปก็จะเป็นเรื่อง ท้องถิ่นเป็นของประชาชน และสุดท้ายก็คือเรื่องปฏิรูปไทยสู่อนาคต ก็เลยเป็น ๕ ข้อที่น่าจะเลือก เพื่อที่จะเอาไปให้ครู ค พอหารือกับท่านวิระกับท่านอาจารย์อุดมเสร็จผมก็เลยส่ง LINE ไปให้ อาจารย์ชาติชายแล้ว แต่ว่าตรงนี้เดี๋ยวจะต้องทำเป็นเอกสารเพื่อที่จะแจกให้กับผู้เข้ารับการอบรม วันพรุ่งนี้ครับ ก็จะเรียนท่านประธานทราบ ท่านกรรมการทราบ แต่ว่าถ้าเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ยังปรับได้อยู่ครับ

ประธาน : ถ้าเราใช้ ๑๐ ข้อนี้นะครับ ๑๐ ข้อนี้มันเป็นจุดเน้น แต่มันจะทำให้ ความรู้ของประชาชนมันไม่ปะติดปะต่อว่าแล้วเขาเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ เมื่อสักครู่นี้เพิ่ง ไปให้สัมภาษณ์เขามา อย่างที่มาเล่าให้ผมฟังบอกว่าครู ก เราจะอัดใส่ลงไปเต็มเหยียดเลย ทั้งหมด ทั้งองค์ภาพของรัฐธรรมนูญ ทั้งรูปแบบอะไรต่ออะไรใส่ให้หมด แล้วก็หวังว่าครู ก เขาจะไปหยิบ เอาจากที่เราอัดไปให้เฉพาะเท่าที่เราคิดว่าครู ข ควรจะรู้หรือชาวบ้านจะสนใจ ครู ข ไปครู ค ก็จะหยิบจากตรงนี้ส่งไปเป็นทอด ซึ่งมันคงจะค่อย ๆ น้อยลง ๆ แล้วก็ไปถึงตอนที่ครู ค ออกไปตะลอน ๆ ก็อาจจะเหลือตอบคำถามเพียงไม่กี่คำถาม ถ้าเราไปกำหนดว่าเขาจะต้องพูด ใน ๕ เรื่อง มันก็จะไม่ปะติดปะต่อ มันจะเป็นไปได้ไหมถ้าเราตั้งคำถามสัก ๕ คำถาม ๑๐ คำถาม แล้วก็ให้ครู ก ซึ่งมันจะอยู่ในคำถามทั้งหมดที่เราพูด ให้ครู ก ไปอธิบายให้ครู ข ฟังถึง ๑๐ คำถามนั้น ในลักษณะที่มันจะเชื่อมโยงกัน แล้วก็บวกกับ ๑๐ อัน คือใส่ไปอย่างนี้ ๑๐ ๑๐ ส่วนไปถึงชาวบ้าน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นงลักษณ์ ๑/๓

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

มันจะเหลือ ๕ เหลืออะไรก็แล้วแต่ เพราะว่าถ้าเรายิ่งลดลงไปมันก็จะไปถึงชาวบ้านเหลือนิดเดียว จะยังไม่เข้าใจใหญ่เลย

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ที่ท่านประธานบอกนี่ก็คือแทนที่จะเป็นประเด็น ก็จะเป็นคำถาม แล้วก็สมมุติคำถามสัก ๑๐ ข้อ แล้วก็สมมุติคำถามสัก ๑๐ ข้อ แล้วก็ให้ครู ก พยายามอธิบายว่าคำตอบคืออะไรโดยอิงเอกสารทั้งหลายทั้งปวงและที่เขาบรรยายไป อย่างนั้นถูกไหมครับ พอดีที่เราฟังมาก็คือเขาก็บอกว่าพอไปถึง ครู ค คือตัวผม ผมเห็นด้วยว่า จะต้องเห็นภาพรวมเห็นโครงสร้างเห็นอะไรต่าง ๆ แต่ว่าเขาบอกชาวบ้านเอาอันที่เน้น ๆ เท่านั้น ก็พอแล้ว เพราะมากกว่านั้นเขาก็จำไม่ได้แล้ว เขาว่าอย่างนั้นนะครับ ไม่อย่างนั้นต้องเริ่มต้น โดยการพูดถึงภาพรวมของรัฐธรรมนูญก่อน แล้วก็หยิบเฉพาะอันที่เป็นเรื่องที่น่าจะเกี่ยวข้องกับเขา โดยตรงออกมา แล้วก็ให้เขาพูดเรื่องพวกนี้ไป

ประธาน : ผมลองยกตัวอย่างง่าย ๆ สมมุติว่าเราตั้งหัวข้อเป็นคำถามเพื่อที่จะได้ ให้เขาอธิบาย ข้อที่ ๑ รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับประชาชนอย่างไร ก็ไปให้เขาอธิบายว่ารัฐธรรมนูญ มันเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับชีวิต การคุ้มครองสิทธิ การอะไรต่ออะไรก็ว่าไป จะเหลือเท่าไร ก็แล้วแต่ ข้อที่ ๒ ประชาชนและชุมชน สังคมจะได้อะไรจากรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมเข้าใจว่า อยู่ใน ๑๐ อย่างอะไรพวกนี้นะครับ ข้อที่ ๓ คือสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชนเป็นอย่างไร ก็อธิบายเรื่องวิธีการเลือกตั้งอะไรต่ออะไร ถ้าใครเขาอยากถาม ข้อที่ ๔ จะมีการปฏิรูปอะไรบ้าง และ ข้อที่ ๕ ประชาชนจะได้อะไรจากการปฏิรูปนั้น อันสุดท้ายอันนี้ยังคิดไม่ค่อยออก แต่ใส่คำว่า ประชาชนจะอยู่ดีกินดีขึ้นไหม คือหลังจากเราอัดใส่ครู ก ไปแล้วคำตอบทั้ง ๕ ข้อมันจะอยู่ในนั้นหมด แล้วเขาก็ไปอธิบายมากขึ้นแล้วแต่เขา ข้อที่ ๕ ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร อาจจะเปลี่ยนไปว่า ถ้าไม่มีรัฐธรรมนูญแล้วจะมีการเลือกตั้งได้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมคิดว่าคำถามอย่างนี้ดีนะครับ แต่กังวลเหมือนกัน ว่าคำตอบมันจะไม่เหมือนกัน กำลังนั่งนึกว่าผมจะถามพวกเราที่เหลือ ๒๐ คน เราอาจจะได้คำตอบที่ไม่ค่อยตรงกันเท่าไร ทาง style กระทรวงมหาดไทยเขาอยากจะได้คำตอบที่เป็น standard ไปเลยว่า คำถามนี้คำตอบคืออะไรแล้วก็ตอบให้เหมือนกันหมด ถ้าเราให้เขาค้นหาเอง ผมไม่แน่ใจว่าเขาจะค้นหาได้หรือเปล่า

ประธาน : เราจะมีเวลาค้นได้ เพราะว่ามันก็จะค้นจากพวกนี้

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : จริง ๆ ผมอยากเรียนเสนอด้วยครับว่าวันพรุ่งนี้ ตอนที่เรอบรรณเสร็จแล้วเราน่าจะประชุม กรธ. ไม่ใช่ประชุมเข้าเนะครับ ประชุมหลังจากที่เราได้รู้จักหน้าตาคนที่มาแล้ว เราได้พูดแล้ว เราได้ดูว่าเขานั่งเหม่อลอยหรือเขากระตือรือร้นดี เขามาคุยกับเราในช่วงทานอาหารเป็นอย่างไรบ้าง เขาไปซุบซิบกันเรื่องอะไรเราจะได้วางแผนได้ แล้วจะได้ดูว่าเข้าวันที่ ๒ เราจะมี การปรับท่าที หรือว่าต้องปรับกลยุทธ์อย่างไรบ้างหรือเปล่า อะไรแบบนี้ครับ แล้วตอนนั้นช่วงเย็นวันพรุ่งนี้ถ้าเราคุยกันตรงนั้นเรียบร้อยแล้ว บางทีอาจจะไปลองเลียบ ๆ เคียง ๆ ว่าถ้าเราตั้งแบบนี้เขาไหวไหม อยากเรียนเสนอว่าเรื่องประชุมด้วยครับ

ประธาน : เรื่องประชุมไม่มีปัญหา ถ้าเรานัดกันไว้ก็ไม่ง แล้วมันจะเลิกก็ไม่งครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เลิกประมาณ ๕ โมงครับ แต่เราออกไปก่อนก็ได้ เพราะว่าเวลา ๔ โมงพอพวก สนช. เขาพูดเราก็ไม่ต้องฟังเขาก็ได้ครับ เพราะเราก็เหมือนกับว่า ให้เกียรติเขา เขาพูดโดยที่เราไม่ไปเป็น ก ข ค

ประธาน : ก็ได้ครับ พอจบ ๔ โมงแล้วเราก็ไปห้องประชุม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตกลงที่ว่าจะประชุมเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกาก็ไม่เอา ประชุมไปเลยใช้ไหมครับ

ประธาน : ประชุมเย็นไปเลยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เอาประชุมเวลา ๔ โมงครึ่งไปเลย

ประธาน : เวลา ๔ โมง พอจบก็ออกจากห้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตกลงเวลา ๘ โมงครึ่งเข้าไม่ประชุมเนะครับ ไปประชุม จากเลิกที่บรรยายเลยเนะครับ

ประธาน : มันมีห้องสำหรับของกรรมการอยู่แล้วใช้ไหมครับ ใครไปก่อน เราก็ไปนั่งที่นั่นครับ ก็คุยกันไปเรื่อย ๆ จะถือว่าประชุมตั้งแต่เข้าก็ได้ครับ คือถ้าไปถึงก็โอเค ก็นั่งคุยกันไป แต่ถ้าไปไม่ถึงก็ไม่ต้องกังวล

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานลองสอบถามท่านอื่นก็ได้เนะครับ เพราะว่าผมเองมองว่าคำถามนี้เป็นคำถามที่ดี แต่ว่าผมไม่แน่ใจว่าคำตอบมันจะออกมาเป็นอย่างไร ยกเว้นแต่เราต้องทำแนวตอบไว้ให้ครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นางลักษณ์ ๑/๕

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประธาน : ก็คงต้องทำครับ คือก็อาจจะไปเอามาจากในนี้กับรวมทั้งคำตอบของ อาจารย์ที่ ๒๐ กว่าข้อ ซึ่งผมก็เข้าใจว่ามันจะอยู่ในนั้นหมด แต่ว่าอาจจะต้องไปจับแพะชนแกะ นิดหน่อย เขาจะพูดความรู้ที่เราให้ไป เขาจะไปหยิบตรงไหนมาพูดก็แล้วแต่เถอะแต่ขอให้พูด ใน ๕ ประเด็นนี้ด้วย แล้วอย่างอื่นก็แล้วแต่เขา ไม่รู้ท่านที่เป็นอาจารย์ทั้งหลายถนัดในการ ออกข้อสอบลองช่วยกันคิดสิครับว่าทำอย่างไรเขาถึงจะเข้าใจ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนั้นคำถาม ๕ ข้อนี้เราต้องทำคำตอบ ให้เขาไปเลย

ประธาน : ก็อาจจะต้องทำเลยถ้าคิดว่าจะทำ เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าจริง ๆ เรื่องนี้แต่ละคน มันมีเทคนิคไม่เหมือนกันในการที่จะเข้าถึง เพราะว่าชาวบ้านโดยทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่บ้านเรามักจะ ติดกับตัวบุคคลว่า คนนั้นคนนี้พูดก็เชื่อหรือไม่เชื่ออะไรต่าง ๆ หรือว่าสนใจ ไม่สนใจแต่ว่า ผมยังคิดว่าเราน่าจะใช้วันที่ ๑๙ มาคุยกันว่าส่วนที่พูดกันไปวันที่ ๑๘ แล้วเขาได้อะไรบ้าง แล้วก็ คิดว่าถ้าไปอบรมครู ข ครู ค เขาคิดว่าประเด็นที่ควรจะทำนั้นนอกเหนือจากที่เขาฟังแล้วเขา จับความอะไรจากเราได้แล้วคิดว่าจะน่าสนใจแล้วมีอะไรที่อยากจะเพิ่มเติมอีกไหม แต่ว่าผมเห็นด้วย อย่างที่ท่านประธานว่านี้นะครับว่าประเด็นเหล่านี้ น่าจะเป็นประเด็นที่เราหยิบยกมาคุยได้ เพราะว่า ในท้ายที่สุดผมก็ยังมีความเชื่อถ้าคนที่เขาสนใจรัฐธรรมนูญ เขาก็น่าจะตั้งคำถามแบบนี้ แต่ว่าสิ่งที่เราเจอก็คือว่าประชาชนมีหลายกลุ่มหลายเหล่าเหลือเกิน บางกลุ่มเขาก็เพียงแต่รู้สึก ว่า ถ้าผู้ใหญ่อย่างไฉนก็ว่าอย่างนั้น หรือว่าบางกลุ่มก็อาจจะไปพวกที่สังกัดฝักฝ่ายแล้ว การไปพูดอะไรก็อาจจะขึ้นอยู่กับว่าหัวหน้ากลุ่มว่าอย่างไร ซึ่งผมมองว่าถ้าคนที่ไปเป็นกลาง แล้วเขาสนใจรัฐธรรมนูญจริง ๆ ประเด็นที่ท่านประธานยกขึ้นมา น่าจะเป็นประเด็นที่ควรจะต้องพูด แต่สิ่งที่ผมเป็นห่วงก็คือว่าหลาย ๆ คน บางทีพอเราไปพูดปุ๊บเขาอาจจะรู้สึกว่าจะมีเวลาที่จะมา สนทนาธรรมกับเราไหม ที่กลัวว่าในทางความเป็นจริงคงจะต้องมานั่งพูดกันถึงเรื่องเทคนิค เยอะเหมือนกันว่าจะขึ้นแบบเป็นศาลาประชาคมมานั่งเหมือนกับเป็นพระขึ้นธรรมาสน์ ๒ ธรรมาสน์แล้วก็โต้กันไปโต้กันมา ผมคิดว่าอาจจะได้ผลก็ได้ถ้าเกิดมองในมุมอย่างหนึ่ง ถ้าเกิดเหมือนกับตั้งประเด็นให้เขาดี ๆ นะครับว่าเป็นปุจฉาวิสัชนากัน แต่ว่าถ้าอยู่ ๆ ให้คนใด คนหนึ่งขึ้นไปพูดแล้วบอกว่าฉันจะพูดตามนี้ ๆ ตรงนี้มันอาจจะรู้สึกว่าแข็งเกินไป ถ้ามองแบบ ชาวบ้าน ๆ ผมยังมีความรู้สึกว่าจะตั้งเป็นคำถามอย่างที่ท่านประธานว่าก็น่าสนใจดีเพียงแต่ว่า

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่เป็นห่วงก็เป็นห่วงอยู่เพียงว่าคำตอบที่ได้จากคำถามเหล่านี้ว่าจะตอบตรงกันไหม ในแต่ละจังหวัด ในแต่ละครูที่จะไปสอนเท่านั้นเองครับว่าถ้าเราสามารถมีโจทย์ แล้วก็มีเฉลยให้ได้ด้วย ก็จะเป็นประโยชน์มากครับ

ประธาน : วันรุ่งขึ้นวันที่ ๑๙ ที่ตามตารางนี้ก็คือการไปประชุมกลุ่มใช้ใหม่ครับ แต่ที่นี้ในการประชุมกลุ่มคิดกันว่าจะคุยอะไรกัน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ขออนุญาตท่านประธานนะครับ ตอนที่ออกแบบตัวนี้ใช้คำว่า R&R คือ Review and Reflection ก็คือจะถามเขาว่าเมื่อวานนี้ที่เขาฟังเราพูดทั้งวันแล้วมันมีประเด็นไหนบ้างที่เขาสงสัย ประเด็นไหนบ้างที่เขาไม่ clear ประเด็นไหนบ้างที่เขาคิดว่าเวลาที่เขาออกไปในพื้นที่จะถูกถามเยอะ ๆ แล้วก็เมื่อเขา raise ประเด็นเหล่านี้ขึ้นมาเรียบร้อยแล้วเราก็จะรวบรวมเอาไว้ครับ ถ้าพบว่าใน ๙ กลุ่มมันมีประเด็นที่เขาสงสัยมันซ้ำกันเยอะ ๆ ก็จะเป็นโอกาสในช่วงบ่ายตอบเขาไปทีเดียว ยกตัวอย่างถ้าเขาถามคำถามเรื่องเกี่ยวกับ สมมุติจะครับว่าประชาชนจะได้อะไรจากรัฐธรรมนูญ เขาไม่รู้จะไปอธิบายอย่างไรดี เราก็จะได้ใช้เวลาช่วงบ่ายหลังจากที่เขาประชุมกันแล้วอธิบายให้เขาฟัง แล้วก็ค่อยมอบนโยบายไปว่าเมื่อเขาไปอบรมครู ข ครู ค เขาจะต้องทำอะไรบ้าง ที่คิดไว้จะเป็นอย่างนั้นนะครับ คือมันอาจจะมามีคำถามจำนวนหนึ่งที่ทั้ง ๙ กลุ่มคิดเหมือนกัน แล้วก็มามีคำถามอีกจำนวนหนึ่งซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มครับ ตรงนั้นเป็นเหตุที่เราใช้วิทยากรกระบวนการนะครับ คืออยากจะทำให้วิทยากรกระบวนการจากสถาบันพระปกเกล้ามาช่วยพวกเราว่าตอนที่ทำกิจกรรมกลุ่มจะสามารถที่จะดึงเอาข้อสงสัยเขาออกมาได้มากน้อยสักแค่ไหน แล้วก็ข้อสงสัยที่ซ้ำกันอาจจะต้องเป็นท่านประธานตอบครับ ถ้าอันไหนที่มันเพื่อความมั่นใจให้เขา พอช่วงบ่ายเราก็ขึ้นเป็น panel แล้วเราก็ตอบเขาไปเสียเลยที่คิดไว้จะเป็นอย่างนั้นครับ

ประธาน : มันมีเวลาตั้งครึ่งวันใช้ใหม่ครับ ส่วนใหญ่ ๑. อาจจะไม่ค่อยมีคำถาม เพราะว่า clear หมัดแล้วหรือไม่ได้เงี่ยหูฟังเลย มันเกิดอะไรต่าง ๆ เป็นไปได้ไหมว่าเราย้อนกลับถามเขาว่าหลังจากที่เขาฟังเรามาทั้งหมดแล้ว เขาคิดว่าเวลาเขาไปอบรมครู ข เขาจะบอกอะไรให้ครู ข ฟังในเรื่องอะไรบ้าง แล้วเราก็เก็บตัวนั้นมาแต่ละกลุ่ม ๆ แล้วเราก็เอามาดูว่าถ้าเราพบว่าแต่ละเรื่องมันจะคล้าย ๆ กันก็แปลว่าวิธีมองเขามาจากต่างจังหวัดด้วยกันเขาอาจจะมองเห็นอย่างเดียวกัน อันนั้นเราก็เอามาใช้ตั้งไว้ เรื่องไหนที่ดูมันน่าสนใจแล้วถึงจะไม่มีทุกกลุ่มเราก็เอามาตั้งไว้ แล้วเราจึงเอารวบรวมตัวนั้นมาเป็นหัวข้อให้ แล้วทำคำตอบให้ซึ่งอาจจะต้อง

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ใช้เวลาอีกสองสามวันแล้วเราส่งตามไปก็ได้ ไม่จำเป็นจะต้องให้เขาไปที่เดียว เพราะว่าเขาก็ยังไม่ได้เริ่มใช้ไหม ครู ข เขาเริ่มเมื่อไรครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ที่เขาวางแผนไว้ผมไม่แน่ใจว่ามันมีการเปลี่ยนอีกหรือเปล่าครับ แต่ว่าที่วางแผนไว้เขาต้องการจะอบรมครู ข ให้เสร็จภายในสิ้นเดือนพฤษภาคมครับ หลังจากนั้นเขาอาจจะเริ่มทันทีแต่เราก็คงสามารถจะวางไว้ได้ทันทีครับ เนื่องจากว่าวันศุกร์ วันเสาร์ วันอาทิตย์มันเป็นวันหยุดเราสามารถที่จะทำ เท่าที่คุยกับกระทรวงมหาดไทย พอดีเมื่อเข้ามาไปสอบวิทยานิพนธ์เลยไม่ได้ประชุมด้วย เขาบอกว่าวางไว้บนเว็บไซต์ได้ครับแล้วเขาก็มาคุยได้เลย อันนั้นก็น่าจะสะดวกที่สุดเราก็ทำได้ครับ เพราะว่าเขาคงไม่ไปอบรมวันหยุดอยู่แล้วครับ วันหยุดเราทำทันทีครับมีเวลาตั้งสองสามวัน เสร็จแล้วผมจะหาหรือท่านอาจารย์ชาติชายว่าวันที่ ๑๙ เราก็มียัง ๒ แบบได้ไหมครับ แบบที่ให้เขาถามที่เขายังข้องใจอยู่แล้วเราก็ถามเขาด้วยว่าถ้าเขาจะไปคุยกับครู ข เขาจะมีเรื่องอะไรบ้าง และคำถามเขาคืออะไรก็เหมือนกับเป็นทั้ง ๒ ด้านประกอบกัน เพราะว่าเวลามันค่อนข้างเยอะมันน่าจะพอทำได้ครับ

ประธาน : ไม่ต้องบอกว่าคำตอบของเขาคืออะไรก็ได้ จะได้ไม่เกิดความรู้สึกว่าเราไปทดสอบเขา เพราะอย่างไรเราก็มาทำคำตอบแล้วเราก็บอกว่าเดี๋ยววันพรุ่งนี้เราจะไปรวบรวมและเดี๋ยวเราจะทำคำตอบเพื่อว่าจะได้เอาไปใช้ประโยชน์ แล้วก็จะได้ฟังพามันได้ คือก็ทำทั้ง ๒ อย่างนั้นแหละ เพราะว่าเวลามันคงเหลือเพื่ออย่างที่เราบอกบ้างที่อาจจะไม่มีคำถามเลยเราก็จะได้ป้อนคำถามไปไม่ dead end ส่วนคำถาม ๔-๕ ข้อเมื่อสักครู่นี้ก็เก็บใส่มือเอาไว้ก่อนแล้วก็ถ้าถึงเวลาแล้วเราอาจจะถามมันไม่มากเกินไปเราก็อาจจะใส่เข้าไป โดยเฉพาะข้อ ๑ ที่ให้มัน link กับชาวบ้านเสียหายน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ ผมเชื่อว่าอย่างไรเขาก็ต้องมีอยู่แล้ว เชิญครับ

นายนครชิต สิงหเสนี : เรียนตอบท่านประธาน เสร็จท่านอาจารย์ศุภชัยครับ เมื่อกลางวันได้มีโอกาสคุยกับท่านอาจารย์ชาติชายเรื่องกำหนดเวลาที่จะอบรมครู ก ไปอบรมครู ข เขากำหนดไว้ตั้งแต่วันที่ ๒๑-๓๑ พฤษภาคม แต่ว่าได้ทราบมาว่าเอกสารที่ กกด. กำลังจะทำให้เพื่อใช้ในการอบรมจะเสร็จประมาณวันที่ ๒๕ ครับ เพราะฉะนั้นแต่ละจังหวัดน่าจะเริ่มประมาณวันที่ ๒๖ วันที่ ๒๗ นั่นคือคำชี้แจงของท่านชาติชายระหว่างรับประทานอาหารครับ ประมาณวันที่ ๒๖ วันที่ ๒๗ ครับ

ประธาน : ถ้าเขาเสร็จวันที่ ๒๕ กว่าเขาจะส่งไปทั่วประเทศต้องใช้เวลาเท่าไรครับ

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นายบรรชิต สิงหเสนี : ก็พูดถึงเหมือนกันครับว่าไม่ทราบว่าเขาจะได้กันวันที่เท่าไร

ประธาน : แล้วครู ค เขาจะอบรมเมื่อไรครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือถ้าตามกำหนดการวันที่ ๑๖ มิถุนายนไปจนถึงวันที่ ๕ สิงหาคมครับ

ประธาน : แล้วครู ค ครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ครู ค ถ้าตามกำหนดการคือวันที่ ๑-๑๕ มิถุนายน แล้ววันที่ ๑๖ มิถุนายนจนถึงวันที่ ๕ สิงหาคมนั้นก็จะเป็นเรื่องของครู ค ลงไปเดินตามหมู่บ้าน ลักษณะอย่างนั้นนะครับ ผมคิดว่าถ้าสมมติในแง่ของครู ข สิ่งที่จะอาจจะเป็นไปได้ก็คือว่าตอนที่ กกต. เขาทำเสร็จนั้นคืออาจจะยกถือมาที่ไปอบรมครู ข คืออาจจะเป็นเจ้าของที่ฝ่ายเราหรือไม่ก็ฝากให้กระทรวงมหาดไทยเขาแจกจ่ายลงเฉพาะในส่วนที่สำหรับคนที่จะเป็นครู ข นั้นไว้ก่อน ซึ่งเข้าใจว่าในแต่ละที่ก็น่าจะสักประมาณ ๑๐๐ คนหรือ ๒๐๐ คนหรือเปล่าครับครู ข

ประธาน : ครู ค คือคนที่จะไปพบกับชาวบ้านใช่ไหม ครู ค มีทั้งหมดกี่คนครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ครู ค ๓๘๐,๐๐๐ กว่าคน ครู ข อำเภอละ ๓๐ คน ไข่มุขครับ ผมจดไว้ว่า ๓๐ คน

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประธาน : ได้ข่าวว่ามหาดไทยเขาใช้เงินนี้ได้มาให้คนข้างบนลงมาเรื่อยตามสิทธิ แล้วเหลือเท่าไรจึงมาให้ข้างล่าง เพราะฉะนั้นข้างล่างที่จะลงไปครุ ค ที่จะไปพูด พูด ๑๕ วันได้ ๒๐๐ บาท

นายบรรชิต สิงหเสนี : เรื่องนี้เป็นประเด็นหนึ่งที่พูดกันเมื่อเข้าเห็นคณะอนุกรรมการ จะมารายงานที่ประชุมใหญ่เหมือนกันบอกสำนักงานงบประมาณตัดไป ๓๙ ล้าน และ ๓๙ ล้านที่ตัดนี้ ไม่ได้ตัดเฉย ๆ เป็น earmark ว่าครุ ค ซึ่งมหาดไทยตั้งงบไว้วันละ ๓๒๐ บาท จะเหลือแค่วันละ ๒๐๐ อันนี้คณะอนุกรรมการคงจะได้รายงาน

ประธาน : ไม่ใช่วันละ ทั้งหมดได้ ๒๐๐

นายบรรชิต สิงหเสนี : ๒๐๐ สำหรับ ๕๐ วันหรือครึ่ง จะมีคนทำหรือครึ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เมื่อเข้านี้ที่ทางมหาดไทยมาแจ้ง คือในส่วนงบประมาณ ที่ถูกตัดไปประมาณ ๓๙ ล้านกว่า ที่นี้ที่มีปัญหาที่เขายกก็คือว่าค่าตอบแทนครุ ค คือครุ ค นี่จะเป็น ชาวบ้าน คือครุ ก กับครุ ข ค่าตอบแทนยังไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไรเพราะเป็นข้าราชการ แต่ว่าครุ ค เป็นชาวบ้านจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ กว่าคนซึ่งจะลงถึงพื้นที่ทำงานตามระยะเวลา ๕๐ วัน ตกลงแล้ว งบประมาณที่ถูกตัดไปครุ ค ก็จะเหลือเบี้ยเลี้ยงค่าตอบแทนวันละ ๒๐๐ ซึ่งเดิมก็เคยตั้งเอาไว้ ๓๒๐ ที่ประชุมของคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ก็เลยบอกว่าให้ทางกระทรวงมหาดไทยทำ หนังสือแจ้งมาเป็นทางการ แจ้งไปที่ทาง กรธ. เป็นทางการว่างบประมาณที่ถูกตัดไปเป็นจำนวน เท่าไร แล้วก็มันจะกระทบกับแผนงานอย่างไร แล้วก็ให้รายงานเข้ามาที่ กรธ. แล้วถ้า กรธ. พิจารณาแล้วเห็นสมควรทบทวนก็อาจจะหนังสือแจ้งไปที่ทางรัฐบาลคือท่านรองวิษณุกับทาง กกต. ว่าของบที่จัดสรรไว้เดิมที่เขาขอไว้เดิม ๒๔๐ ล้าน อย่งไรก็ของบนี้กลับมา เพราะถูกตัดไป ๓๙ ล้าน พูดง่าย ๆ จะเหลือประมาณ ๒๐๑,๐๐๐ บาท อันนี้น่าจะขอลกลับมาได้ ๒๔๐ ล้าน ซึ่งถ้า เป็นเบี้ยเลี้ยงวันละ ๒๐๐ นี้มันต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ ทางผู้แทนกระทรวงมหาดไทยเองเขาก็มีความ กังวลเพราะว่าบุคคลเหล่านี้เป็นชาวบ้านแล้วถ้าเกิดเขามีความรู้สึกว่าเอ๊ะทำไมให้เขาเหมือนกับว่า ยิ่งน้อยกว่าค่าแรงกรรมกรนี้ความรู้สึกก็เริ่มไม่ดีตั้งแต่แรก กำลังใจที่เขาจะไปเผยแพร่ชาวบ้าน

ประธาน : ไม่ใช่วันละ ๒๐๐ นะครับ ทั้งหมด ๒๐๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมถึงบอกว่าให้เขาทำหนังสือเป็นทางการมา ทำตัวเลขมา

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เพราะว่า ๓๘๐,๐๐๐ คน ๑๐๐ บาทเท่ากับ ๓๘ ล้านบาท ๒๐๐ บาทเท่ากับ ๗๖ ล้านบาทต่อครั้ง เพราะฉะนั้นที่เขาให้เขาให้เหมา ให้ ๒๐๐ บาทก็ยังใช้เงิน ๗๖ ล้านบาท

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดี่ยวตัวเลขแน่นอนอย่างไรให้เขารายงานเป็นทางการให้แน่นอนมาแต่ว่าเขาคำนวณออกมาแล้วว่ามันเท่ากับวันละ ๒๐๐ บาท

ประธาน : เมื่อเข้าคุณชาติชายไปเล่าให้ผมฟังว่าทั้งหมดได้ ๒๐๐ บาท

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รอรายงานเป็นทางการมาดูอีกทีครับ

ประธาน : ไม่ต้องรอรอก เพราะว่าถ้าเราลองใช้ตัวเลขธรรมดาให้เขาไปพูด ๑๕ วันแล้วให้วันละ ๒๐๐ บาท เงินมันก็เกินแล้วตั้ง ๕๐๐ ล้านบาท ในขณะที่เขามีแค่ ๒๐๐ ล้านบาทที่นี้เอกสารที่ทำ ๆ กันนี้เวลาจะผลิตนี้ผลิตกันอย่างไร อย่างเล่มนี้อาจารย์ศุภชัยสั่งใครผลิต

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ขอประธานโทษด้วยครับ พอดีนั่งดู PowerPoint อยู่ อันไหนครับท่านประธาน

ประธาน : เห็นที่ผลิต ๆ กันมารวมทั้งคำถามคำตอบอะไรพวกนี้แล้วใครจะเป็นคนผลิต ที่อาจารย์ทำ ๆ นั้นแหละ

นายศุภชัย ยาวะประภาส : วันนี้เรื่องเข้าไปที่อนุกรรมการติดตามเราทำเป็น matrix ขึ้นมา แล้วก็ดูว่าจะต้องเอาไปแจกจ่ายอย่างไรบ้าง เพราะมันมีทั้งที่เป็นภาพ ที่เป็นเสียง ที่เป็นกระดาษ ในความตั้งใจก็คืออันที่เป็นกระดาษนี้ตั้งใจว่า อาจจะขออนุญาตท่านประธานแล้วก็ให้ทางคุณนาถะพิมพ์ขึ้นมาเลยสำหรับที่จะเอาไปใช้แจกจ่าย อันที่เป็นคลิปเสียงนี้จะทำเป็น มาสเตอร์ไฟล์ขึ้นมาแล้วก็ส่งไปตามสถานีวิทยุต่าง ๆ ผมฟังดูตอนที่เราหารือกันใน คณะอนุกรรมการก็สามารถจะวาง เขาเรียกวาง link ไว้ได้ แล้วก็สถานีวิทยุพวกนี้เขามีเหมือน protocol ทำงานปกติของเขาเขามาดึงจากตรงนี้ได้ คลิปภาพอะไรก็จะทำอย่างเดียวกัน คือ บางอย่างที่เป็นนี่เราจะผลิตแต่ตัวมาสเตอร์ อันที่ไม่ใช่มาสเตอร์เราจะไม่ผลิต พอตีพูดตรงนี้แล้วผมขออนุญาตท่านประธานนิดเดียวครับ วันพรุ่งนี้ทาง ๓ น่าจะเอาคลิปประมาณ ๕ นาทีมาให้ ที่นี้ท่านอาจารย์นิติพันธ์ก็บอกว่าเราดูไปก่อนดีกว่าเดี๋ยวเกิดแกตลกแบบเนื้อหาอาจจะนั้นไปนิดหนึ่งถ้าดูเรียบร้อยแล้วโอเคก็จะขออนุญาตท่านประธานว่าเราน่าจะฉายให้เขาดูไหม อาจจะเป็นวันที่ ๑๙ เพราะว่าเมื่อวานกับวันนี้ประสานงานกับเขาแล้วก็นี้อยู่ ๓ เขาน่าจะทำเสร็จแล้วแต่เขาบอกเขาจะให้เราพรุ่งนี้ ถ้าท่านประธานอนุญาตเดี่ยวจะได้คุยกับคุณนาถะเรื่องวิธีการอีกเหมือนกัน เพราะว่ามันต้องมีเครื่องมือมีสายเสียง มีอะไรให้เสียงมันดังด้วย อันนั้นคืออัน ๓ นี้

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เข้าเครื่องอย่างนี้ไม่ได้หรือ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ได้ครับเข้าเครื่องนี้ก็ได้อีกครับ แต่ว่าหมายถึงจะไปเปิดให้คน ๕๐๐ กว่าคนฟัง แต่เครื่องนี้บางทีถ้าใช้คอมพิวเตอร์ธรรมดาแล้วไม่มีสายเสียงบางทีเสียงมันจะไม่ค่อยชัดเท่าไร ต้องบอกทางโรงแรมเขาไว้ก่อน

ประธาน : ก็ไปทางโรงแรม แล้วเขาให้เราตอนไหน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เขาให้เราตอนเช้าครับ เราไปเปิดดูกันก่อน เพราะอาจารย์นิติพันธุ์กังวลว่าเดี๋ยวเกิดเนื้อหาดีแต่เวลาเขาไปร้องบางที่เขาจะมีลูกเล่นเดี๋ยวลูกเล่นเขาทำเราตกใจไปด้วยหรือเปล่า เราก็เลยฟังเสียก่อนดีกว่า ผมยังไม่ได้พูดเรื่องลิขสิทธิ์นะครับ

ประธาน : เขาอนุญาตให้เราไปเปิดได้หรือเปล่า

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ผมบอกเขาครับว่าเราจะขออนุญาตเอาไปเปิดคิดว่าเขามีลำดับการบังคับบัญชาเขา คนที่ผมคุยด้วยนี่เขาก็มีหน้าที่ของเขาอย่างหนึ่ง แต่ผมบอกเขาไปแล้วว่าเราจะต้องขอเอาไปเพื่อที่จะไปเปิดเพราะเราจะมี gathering มีคนมา ๔๐๐-๕๐๐ คนแล้วก็เป็นกรอปรมหาวิทยาลัยอะไรอย่างนี้ เขาก็ไม่ได้ว่าอะไร เท่าที่ฟังดูคนที่ผมประสานด้วยเขาก็มองว่าอันนี้เขาทำให้เราแล้วเราจะไปใช้อะไรเราก็ไปใช้เพียงแต่ในเชิงที่เป็น legal หน่อยยังไม่ได้คุยอะไรกันเยอะแยะ ผมว่าเขาตั้งใจจะทำให้เพียงแต่มากกว่านั้นนี่ยังไม่ได้คุยเพราะว่าตอนนี้คุยเรื่องงานตรงนี้ให้เสร็จก่อนครับ

ประธาน : ตอนเราทำหนังสือไปนี้สำเนาอยู่หรือเปล่า ลองดูสิเพราะเราขออนุญาตเขาไปเสร็จในนั้นว่าเราขออนุญาต ๑. ให้เขาช่วย ๒. ขออนุญาตเอาไปใช้ทั่วประเทศเพื่อที่จะไปเปิด

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือในเรื่องใช้เปิดอะไรต่อมิอะไรนี้น่าจะไม่มีปัญหาอะไร เพียงแต่เมื่อเข้าคุยกับท่านอาจารย์ศุภชัยถามว่าเรื่องลิขสิทธิ์ จริง ๆ ในแง่ส่วนตัวผมก็ไม่คิดว่าเราจำเป็นต้องเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์นั้นหรือตราบเท่าที่เราใช้ได้ เพราะพอหลังจากวันที่ ๗ สิงหาคมตรงส่วนนี้ก็ น่าจะไม่ค่อยจะไปใช้ประโยชน์อะไรเท่าไรแล้วนอกจากบันเทิงอย่างเดียว เพียงแต่ผมอาจต้องรบกวนคุณนาถะนิดหนึ่งว่าลองถามเขานิดหนึ่งว่าพรุ่งนี้ที่เขาบอกจะมาให้เราต้องการพิธีอะไรหรือเปล่า เหมือนกับส่งมอบ ไม่มีใช้ไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : เขาส่ง messenger มาครับ

ประธาน : แล้วให้ไปส่งที่ไหน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฐานวีร ๒/๔

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นายนาถ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ เมื่อเช้าโทรติดต่อกว่าให้ไปส่งที่โรงแรม มิราเคิล โดยเขาจะโทรหาผมก่อนครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : สรุปเรียนท่านประธานก็คือทั้งหมดที่เราทำนี่เราจะทำเป็นตัวมาสเตอร์ไว้ แล้วอะไรที่จำเป็นเพื่อที่จะใช้งานภายในหรือว่าเวลาที่เราไปไหนเราก็จะทำ copy เอาไว้

ประธาน : แล้วทำแบบที่ส่งทาง LINE ด้วยได้ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ได้ครับ ท่านประธานครับขอหารือต่อคือเมื่อวานเราคุยกันเรื่องตัว PowerPoint เมื่อสักครู่ก่อนอาจารย์ชาติชายจะไปประชุมท่านก็บอกว่าทางโน้นเขาก็คาดหวังว่าอยากแจกเอกสารเสียทีเดียว เขาก็เลยอยากได้ไฟล์เพื่อที่จะเอาไปผลิต ทีนี้เมื่อวานเรายังตกลงกันทำนองว่าจะแจกวันที่ ๒ แต่อาจารย์ชาติชาย คือจะคิดคล้าย ๆ กันว่าถ้าแจกวันแรกได้เลยมันแสดงความพร้อมเพรียงของเรา ทีนี้ ณ วันนี้หารือกับอาจารย์อุดมก็คือไฟล์ที่เราที่มีอยู่ที่ปรับให้เป็น standard คล้าย ๆ กันแล้วก็มีช่องเข้าของท่านเลขาปรกรณ์ยังไม่มี แต่ว่าของอาจารย์จุมมีแล้ว แล้วก็ถัดจาก session ที่ ๒ เป็น session ของผมก็มีแล้ว session ที่ ๓ เป็นของท่านประพันธ์ ท่านประพันธ์ก็มี PowerPoint ของท่านแล้วของอาจารย์อุดมก็มีแล้ว ก็เลยไม่แน่ใจว่าท่านประธานจะให้ คืออาจารย์ชาติชายอยากให้อาจารย์อุดมก็จะมีแล้ว ก็เลยไม่แน่ใจว่าท่านประธานจะให้ คืออาจารย์ชาติชายอยากให้อาจารย์อุดมก็จะมีแล้ว ทีนี้จะเอาอย่างไรครับ คือถ้าเอาไปผลิตนี้ก็จะได้ส่งให้เขาแล้วให้เขาไปผลิตได้

ประธาน : ก็ส่งไป ทีนี้แต่ละอันจะมีบอกหรือเปล่าหัวข้ออะไร

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : แต่ละอันจะมีบอกครับ แล้วก็ตอนแรกที plan ไว้จะให้ cover ด้วย หมายถึงมีหน้าปก

ประธาน : ทางกระทรวงมหาดไทยเขาจะผลิตใช่ไหม

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ครับ เดี่ยวเขาจะเอาไปทำเนื่องจากเขามีงบประมาณอยู่หัวละประมาณ ๒๕๐ บาท เราน่าจะใช้งบประมาณเขา

ประธาน : ให้เขาผลิตเพื่อมาให้เราด้วยสิสัก ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ ชุด เขียนดีเกินไปถ้าจะหงายเงี่ยงเลยไปเขียนคำว่า เนื่องจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีงบประมาณในการเผยแพร่จำกัดจึงขอความสนับสนุนการจัดทำสื่อวีดิทัศน์จากบริษัทเวิร์คพอยท์ โดยขอรับการยกเว้นค่าใช้จ่ายในการจัดทำหรือถือเป็นกิจกรรมเพื่อสังคมที่บริษัทเวิร์คพอยท์จัดทำ

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

อยู่เป็นประจำ ตรงนั้นนิดเดียวอย่างมากที่สุด ๓๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ตอนที่คุณเอาไปเปิด
นี่ครั้งละ ๒ บาท นั่นไม่รู้ก็สลิปล้าน

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมเข้าใจว่าไม่น่าจะไปคิดเพิ่มอีก

ประธาน : เตียวเขาเอามาแล้วทำหนังสือขอบคุณเขาที่ทำให้เสร็จแล้วก็ขออนุญาต
นำไปเผยแพร่ตามวัตถุประสงค์ต่อไปโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ทาง กอ.รมน. เขาขอคนมา
ไปบรรยายในวันศุกร์ที่ ๒๗ เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น. ตำรวจเขาก็ขอมมา ผมจะไปที่ตำรวจ
ของ กอ.รมน. ใครครับ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : ผมรับได้ครับ กอ.รมน. ครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ก็แจ้งเขาไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตรายงานเรื่องที่ว่าเมื่อเช้านี้
คณะ กรธ. ๔ คน ได้พบกับตัวแทนของคณะผู้แทนจาก EU เขามากัน ๒๐ กว่าคน พวกเรา ๔ คน
แล้วก็คุยกันโดยท่านนรชิตท่านเป็นตัวหลักในการอธิบายซึ่งเขาก็รับฟังอย่างตั้งใจแล้วก็บรรยายภาค
ดีมาก เขาก็ซักถามมา ท่านนรชิตตอบอย่างสง่างามมาก อยากให้ท่านนรชิตช่วยกรณารายงานให้
ที่ประชุมทราบหน่อยได้ไหมครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบคุณครับท่านประธาน คือเขาก็ถามถึงบรรยากาศ
ขั้นตอน ก็คือคล้าย ๆ อยากฟังคำยืนยันจากเราเรื่องขั้นตอนการทำประชาคมติ แล้วก็เนื้อหาสาระ
ที่สำคัญของรัฐธรรมนูญมีอะไร แล้วเขาก็ได้ศึกษามาบ้าง ก็เห็นได้ชัดว่าเขาที่ทราบบางเรื่องเขากลับ
เราเรื่องการเลือกตั้ง ระบบการเลือกตั้ง การได้มาซึ่ง ส.ว. รวมทั้งในส่วนของบทเฉพาะกาล
ก็เห็นชัดว่าเขาศึกษา พวกเราก็พยายามตอบไปรวมทั้งอาจารย์เกษมรัตน์พูดถึงเนื้อหาสาระ
ในการที่เราออกแบบการเลือกตั้งระบบใหม่ อ้างถึงตัวอย่างในรัฐธรรมนูญเยอรมันหรือกฎหมาย
เลือกตั้งเยอรมันตามรัฐต่าง ๆ เขาก็ค่อนข้าง impress ตกใจว่าเรารู้เรื่องศึกษาอันนี้มาอย่างดีแล้วก็
ใช้เป็นตัวอย่างแล้วบรรยายภาคอย่างที่ท่านว่าก็ดีเขาก็ไม่ได้ติดใจอะไรมาก การสอบถามก็เป็น
ในลักษณะเป็นมิตร ทราบมาจากท่านทูตบรัสเซลส์ว่าเขาได้พบ สนช. ด้วยเมื่อเช้านี้ เมื่อวานนี้เป็น
วันแรกที่เขามากก็พบกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีต่างประเทศ วีระศักดิ์ พุทธะกุล ซึ่งเป็นสมาชิก สนช. ด้วย
ก็ชี้แจงไปในส่วนของรัฐบาล แล้วกลางวันวันนี้ทางกระทรวงการต่างประเทศเลี้ยงให้ก็คงได้ข้อมูล
ในส่วนรัฐบาลอีก เย็นนี้จะพบกับทางพรรคเพื่อไทยและพรรคประชาธิปัตย์ แล้วก็ยังมีกำหนดที่
จะพบกับทางตัวแทนของเอกชน EU คือ European Thai Business Council ฉะนั้นเขา

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คงกลับไปด้วยได้ข้อมูลครบจากทุกด้าน ขอเรียนว่าเขาไม่ได้มาไทยในฐานะที่จะมาเพิ่งเล็งอะไรเรา โดยเฉพาะ เป็นคล้าย ๆ วงรอบของเขา ผมก็ถามเขาไปว่านี่มาไทยแล้วไปประเทศอื่นไหม เขาบอกว่าไม่ เพราะว่าตามกฎระเบียบของเขานี้ตัวแทนของรัฐสภา EU สามารถออกเดินทางมาได้ ช่วงหนึ่งประมาณ ๑ อาทิตย์ คือ ๕ วันทำการ เพราะฉะนั้นเขาก็มาได้เพียงประเทศเดียว แล้วช่วงนั้นเขาก็มาไทยครั้งสุดท้ายตัวประธานเองนำคณะอย่างนี้มาเมื่อก่อนปฏิบัติประมาณ ๑ ปี ก็เป็นวงรอบปกติของเขาที่จะมารับฟังเพราะเขาเป็นคณะกรรมการที่ดูแลความสัมพันธ์กับ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : แล้วพอเสร็จแล้วไม่มีออกมาแลกเปลี่ยนใช้ไหมครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ไม่มีครับ เขาต้องรีบไปนัดหมายอื่นค่อนข้างเต็มมาก ไม่มีครับ

ประธาน : ก็ขอบคุณทุกท่านที่ช่วยกัน ที่นี้วันที่ ๑๙ เห็นมีพิธีปิดด้วยหรือต้องมีหรือเปล่า เชิญครับ

นายสุภชัย ยาวะประภาช : ผมพยายามนึกดูว่าตอนนั้นที่เราใส่เป็นพิธีปิดจริง ๆ ก็คือเป็นเหมือนกับให้ท่านประธานพูด เหมือนกับเราจะฝากฝังอะไรเขา ให้เขารู้สึกว่า ถ้าท่านประธานเป็นคนพูดเป็นคนขอให้เขาช่วยทำงานเพื่อบ้านเมืองอะไรแบบนี้มันก็จะดูมีแรงในการทำงาน ไม่ได้มีอะไรมากกว่านั้น กลัวว่าเดี๋ยวปิดไปเฉย ๆ ดูไม่มีแรงส่งครับ

ประธาน : แล้วพิธีปิดก็โมงครับ ๑๕.๓๐ น. พวกเราที่เวลาต้องเดินทางไปบรรยายโน่นบรรยายนี่กันมันได้คำพาหนะเดินทางกันบ้างหรือเปล่า จำใหม่ ไม่จำเลยหรือครับ แล้วทำอย่างไรถึงจะจ่ายได้

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นายนาถ ดวงวิชัย : อันนี้เดี๋ยวผมคงต้องขอเช็คระเบียบก่อนนะครับ เพราะว่าโดยระเบียบถ้าเกิดจะจ่ายเป็นค่าพาหนะน่าจะเป็นในเรื่องที่ว่าทางสภาเป็นคนจัดแล้วเชิญท่านกรรมการเป็นวิทยากร

ประธาน : ไม่ใช่ครับ อันนี้เรามีหน้าที่ในการไปชี้แจง การเดินทางไปราชการมันต้องมีเบี้ยเลี้ยง มีค่าเดินทาง

นายนาถ ดวงวิชัย : ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผมต้องขอเช็ก่อนนะครับ

ประธาน : เวลาผมใช้ให้คุณไปซื้อหนังสือคุณก็เบิกค่าเดินทางได้

นายนาถ ดวงวิชัย : แต่ว่าเบิกก็ไปเบิกในส่วนของค่ารับรองครับ ไม่ได้เบิกออกมาในส่วนของการตั้งเรื่อง ยกเว้นแต่ถ้าอย่างกรณีที่ทาง กรธ. มีมติว่าจะลงไปตามพื้นที่ อันนั้นก็จะมีเบิกค่าพาหนะ เบิกอะไรต่าง ๆ

ประธาน : เรามีมติแล้วว่าต่อไปนี้กรรมการแต่ละท่านจะออกไปชี้แจงตามที่หน่วยราชการร้องขอมา คุณจะต้องทำโครงการอย่างไรก็ทำ แล้วก็เบิกเป็นรายกิโลเมตรก็ได้ ใช่ไหมครับ ค่าน้ำมันเป็นกิโลเมตรก็ได้ ลองดูสิมีไหมครับ

นายนาถ ดวงวิชัย : ถ้าอย่างไรเดี๋ยวผมลองเช็กับทางระเบียบอีกทีหนึ่งว่าถ้าแนวโน้มถ้าเกิดจะเป็นแบบนี้ ก็คงต้องเป็นลักษณะของการตั้งเรื่อง อย่างเช่นถ้าสมมุติว่ากรรมการท่านใดจะไป

ประธาน : ไม่ตั้งเรื่องทีละเรื่อง เพราะว่ามาอย่างนี้คุณจะไปตั้งอย่างไรละ เขาโทรมาบอกว่าพรุ่งนี้ให้ไปสัปดาห์

นายนาถ ดวงวิชัย : ผมขอประสานทางสำนักการคลังและงบประมาณก่อนนะครับว่าจะดำเนินงานอย่างไรได้

ประธาน : บอกว่าจะต้องทำอะไร คือกรรมการจะต้องเดินทางไปตะลอน ๆ ไป แล้วก็ถ้าจะต้องมานั่งขออนุมัติก็ขอตกลงเป็นหลักการว่า กรธ. จะเดินทางไปตามที่มีคนร้องขอ และเมื่อไรที่ใครเดินทางไปผมก็เซ็นอนุมัติให้เดินทาง คุณก็ไปเบิกเงินให้เขา จะเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง เหม่าจ่าย หรือค่าพาหนะเหม่าจ่ายหรือมันมีรายการอะไรเขาคิดเป็นกิโลเมตร กิลเมตรละ ๔ บาท ใช่ไหมครับ ไม่อย่างนั้นกรรมการเขาก็ควักกระเป๋าไปสัปดาห์ไปจังหวัดจันทบุรี ไปจังหวัดลพบุรี ออกเงินกันเองทั้งนั้น ลองติดต่อดูว่าจะทำอะไร คือต่อไปนี้ กรธ. จะต้องออกไป

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

แล้วก็ไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้ ยิ่งที่เขาจะอบรมครู ข ครู ค เกิดอะไรที่ไหนบู๊บเราก้อาจจะต้องไป เพราะเราก็ไม่ได้มีบัตรโดยสารประจำตัวเหมือนอย่าง ส.ส. สนช. อันนั้นก็ต้องทำเรื่องเป็นหลักการไว้ว่าเราจะไปเมื่อไรก็ได้แล้วถ้าต้องการหลักฐานจะให้ผมเป็นคนเซ็นอนุมัติก็โอเคก็ทำมา จะทำก่อนทำหลังก็ตกลงเป็นหลักการไว้เพราะว่าบางคนบางที่เขาอาจจะบู๊บไป

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ เท่าที่ทราบคือถ้าเป็นแผนของ ครู ก ครู ข ครู ค ทางทีมของท่านชาติชายเองเขาก็มีแผนเอาไว้ว่าจะลงวันไหนอย่างไร อันนั้นตั้งเรื่องได้ทันที แต่ case ที่ทางกรรมการแต่ละท่านได้รับเชิญตรงนี้เดี๋ยวถ้าอย่างไรผมจะเร่งประสานกับทางสำนักการคลังและงบประมาณว่าถ้าอาจจะเอากลับมาก็รบกวนว่ากรรมการต้องสำรองก่อนหรือเปล่า แล้วก็รีบกลับมาทำเรื่องเพื่อเบิกให้ย้อนหลังครับ

ประธาน : อันนั้นไม่สำคัญครับ แล้วให้เขามีสิทธิกลับมาเบิกได้ก็ได้ แต่ว่าคุณจะต้องทำอะไร ถ้ารู้ล่วงหน้าเขาก็มาบอกแล้วก็เบิกไปก่อน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานพูดเรื่องนี้ดีเหมือนกัน เพราะพวกเราก็คิดว่าพวกเราทำงานมานานไม่มีบัตรแสดงตนครับ บัตรแสดงตนเวลาเราจะไปทำอะไร เขาถามว่าตอนนี้คุณทำงานอะไร ผมก็เอาอันนี้ให้เขาดู เขาบอกว่าอันนี้มันไม่ใช่ อันนี้เป็นบัตรที่ว่าคุณเข้าออกในสภา รู้สึกว่าเรามันโหวงเหวงเหลือเกิน มันไม่มีอะไรที่แสดงตัวตนของเราเลย ขณะที่เราทำงานที่สำคัญระดับชาติมันไม่มีบัตร ID เหมือนที่อย่าง สปท. หรือว่า สนช. เขามีกัน เรารู้สึกว่ามันไม่ได้รับการคล้าย ๆ ว่า regularize อะไรเลยนะครับ ไปขึ้นโรงพักหรือว่าขึ้นอำเภอไปทำบัตรประชาชน เขาบอกคุณทำอะไรอยู่ เราก็มียบัตรบ้านาญแก่ ๆ อันหนึ่ง คือมันไม่ได้รับความสะดวกอะไรเลย ถ้าเรามีบัตรแสดงตนมา เวลาทำงานขณะนี้มันจะช่วยอะไรหลายอย่างเลย ไม่ทราบว่าจะตามระเบียบมันทำได้หรือเปล่า เราก็ไม่ได้ขออะไรมาเลย ขอบัตรแสดงตนเราจะได้มีตัวตนจริง ๆ เวลาเราไปผมก็ต้องทำรายงาน ป.ป.ช. หลังจากที่ครบวาระจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมา ๑ ปี เราก็ต้องบอกเขาว่าเงินอะไรที่ได้เราเอามาจากทำอะไร มันต้องแสดงหลายครั้งหลายหนเลย เวลาไปขอบัตรจากแบงก์อะไรมา เขาก็ถามว่าเราทำอะไรอยู่เราก็ไม่มีอะไรแสดงเลยนะครับ ไม่ทราบว่าจะตามระเบียบออกให้ได้หรือไม่หรือว่าจะต้องทำอะไรที่เราจะได้บัตรอันนั้นมาเพื่อแสดงความเป็นตัวตนการมีหน้าที่ทำงานอันมีเกียรติอันนี้นะครับ ขอเรียนให้ทราบด้วยเผื่อท่านจะได้พิจารณาให้พวกเราได้บ้างครับ

วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เรามั่นใหญ่เกินกว่าจะมีบัตรประจำตัว ใครก็ออกให้ไม่ได้ นอกจากเราจะคิดบัตรขึ้นมาเอง เพราะไม่มีกฎหมายที่ไหนห้าม

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ เท่าที่ผมสอบถามจากเจ้าหน้าที่บอกว่าของกรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไม่มีบัตรเหมือนกันครับ เนื่องจากไม่มีระเบียบรองรับ

ประธาน : ออกเองได้ถ้าอยากได้จริง ๆ นะครับ เราก็ออกแบบบัตรของเราให้วิไลมาหรา แล้วเราก็บอกว่าขอรับรองว่านายคนนี้เป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผมก็ลงชื่อก็ได้ ตำรวจเห็นเขาก็คงพยักหน้า เชิญอาจารย์ครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : พอดีเมื่อกี้ทางผมวิ่งไปวิ่งมาปรึกษาตรงนี้เพราะว่าเมื่อวานนี้เรามีมติกันว่าจะให้เอาตัว animation ที่ทางคุณพงศธรเขาทำไว้ ๒ เรื่อง เรื่องหนึ่งคือเรื่องของการปราบโกง เรื่องที่สอง คือเรื่องของการปฏิรูปเอาไปนำเสนอวันพรุ่งนี้ วันที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ ด้วย แต่ว่าพอดีทราบว่ามันมีประเด็นทางเทคนิคก็คือว่าคุณพงศธรเขาทำไปเรื่อย ๆ โดยที่กระบวนการในเรื่องของการจัดจ้างมันยังไม่เรียบร้อย อันนี้ประเด็นก็คือว่าถ้าเขาเอาไปโชว์ก่อนเดี๋ยวจะมีปัญหาว่าทำก่อนจ้างอะไรแบบนี้ครับ ก็เลยจะเอาไปไม่ได้ ผมเองก็ห้วงนิดหนึ่งว่าการอบรมครู ข มันจะมีเวลาอีกสิ้นเดือนนี้ ครู ค ก็อีกครั้งเดือนแรกของเดือนมิถุนายน ถ้ามันช้าบางทีสิ่งของที่ทำไว้ก็เลยไม่ได้ใช้สมประโยชน์ ก็เลยเรียนที่ประชุมทราบ แต่ว่าเห็นทางคุณนาถะบอกว่าจะต้องไปเร่งรัดทางสำนักการคลังและงบประมาณอีกทีหนึ่งให้ดำเนินการตรงนี้ให้เร็วไม่อย่างนั้นเขาทำเสร็จ เราไปจี้ ๆ ให้เขาทำทำเสร็จแล้วใช้อะไรไม่ได้เพราะว่าติดระเบียบก็เสียดายของครับ

ประธาน : เลื่อนเขาได้ไหมครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ก็คือทราบในเบื้องต้นตอนนี้ก็ต้องยอมรับว่าเป็นความล่าช้าของทางสำนักงานนะครับ เพิ่งตรวจสอบสัญญาจ้างเสร็จเข้าใจว่าคงจะภายในไม่กี่วันน่าจะเชิญทางคุณพงศธรมาเซ็นสัญญาจ้าง คาดว่าภายในอาทิตย์หน้าน่าจะสามารถที่จะนำมาเผยแพร่ได้ครับ เท่าที่ทราบคร่าว ๆ นะครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นงลักษณ์ ๓/๔

ประธาน : เรื่องอื่น ๆ มีอะไรอีกไหมครับ ไม่มี ก็ขอบพระคุณครับ พงษ์นี้เจอกันที่
โรงแรมมิราเคิล เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา อย่าลืมเบิกเงินไปใส่ซอง ๒๐,๐๐๐ บาท พอไหมครับ
๒๐,๐๐๐ บาท พอเป็นขวัญกำลังใจ เป็นค่ารถ ผมขออนุญาตปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๓

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข